

Dr. Zsebe Andrea ünnepi beszéde
Simmelweis Nap – Semmelweis Múzeum

2020. június 30.

Tisztelt Rektorhelyettes Úr!

Tisztelt Főigazgató Úr!

Tisztelt Igazgató Asszony!

Tisztelt ünneplő közönség!

Ünnepelni hívtok bennünket a 250 éves Semmelweis Egyetem, ünnepelni a névadó, Semmelweis Ignác születésének 202. évfordulóját; és ünnepelni a magyar egészségügy legfontosabb napján mindazokat, akik ezekben a különösen nehéz időkben nap, mint nap Semmelweis Ignác szellemisége, elhivatottsága mentén gyakorolják hivatásukat.

Az ünnepek módot adnak arra, hogy újra, meg újra a történelem és a tudomány mérlegére tegyük az ünnepektől alakját, teljesítményét, hatásának, gondolatainak, eszméinek időtállóságát, emberöltők utáni érvényességét.

Az igazán nagy alkotók, amikor a társadalom egy-egy problémájára megoldásokat kerestek, gondolataikat az örök emberi értékek mentén fogalmazták meg. Nem tette ezt másként Semmelweis Ignác sem. Korát megelőző tudományos szemlélete, rendíthetetlen kitartása és megalkuvást nem ismerő hite igazságában a mai napig örök példaképül szolgál számunkra, életműve tükröt tart elénk, jó úton haladunk-e, őrizzük-e az örökséget, melyet ránk hagyott?

Ha Semmelweis Ignác élettörténetét a múlt-jelen-jövő idősíkján szemléljük, látható, hogy milyen szerepet játszott saját korában és milyen hatással van

kortársaira, majd az utána következő generációkra. A XIX. század derekán a gyermekágyi láz a szülészeti ellátás rettegett és igen gyakori szövődménye volt, rendkívül kedvezőtlen halálozási aránnyal. De Semmelweis nem a halál ellen, hanem az életért küzdött: kutató elmeként nem tudott beletörődni a számára értelmetlen veszteségekbe, ezért rendszerezni, elemezni kezdte a halálozási adatokat, majd az akkori szakmai közvélemény számára elfogadhatatlan, tabudöntő elmélettel állt elő: a baj gyökerét a szülészorvosok által átvitt fertőzésben megtalálva.

Thomas Kuhn szerint a tudomány fejlődése nem más, mint paradigmaváltások sorozata. Semmelweis Ignác talán a legfontosabb paradigmaváltók egyike, hiszen képes volt a nehéz helyzetekben az addig érvényes magyarázatokkal szemben állást foglalni, mert változtatni. Semmelweis megértette a gyermekágyi láz okát, és orvosként a gyakorlatban meg is tudta gátolni azt.

Az idei tanévben a Semmelweis Egyetem fennállásának 250. évfordulóját ünnepeljük. Az ünnepségsorozat megkezdésekor még nem sejtettük, hogy Semmelweis Ignác felfedezése, a higiénés kézmosás jelentősége sosem lesz aktuálisabb, mint a jelen járványügyi küzdelmeiben. Nem sejtettük, hogy ez az egyszerű gyakorlat emberöltőkkel később ismét az elsődleges védekezési lehetőség lesz a vírus elleni harcban, melyen immár nemcsak az anyák, hanem emberi életek ezrei múlhatnak.

Köszöntsük ma mindazokat, akik hivatásukat ismeretlen veszélyek közt áldozatkészen és fáradhatatlanul gyakorolják és legyünk hálásak azért a kegyelemért, hogy minden nap nyújthatunk valamit embertársainknak, akiknek gyógyulásából, fejlődéséből, fájdalmuk enyhüléséből vagy életminőségük javulásából újra és újra erőt meríthetünk mindennapi munkánk során!

Tisztelt Ünneplő Közönség!

Egyetemünk névadójának életútja, valamint a jelenkor járványügyi és társadalmi kihívásai is arra köteleznek minket, hogy a Semmelweis Egyetem minden karán, intézetében és klinikáján prioritásként kezeljük a kutatómunkát, a tudománynak kulcsát pedig átadjuk mindenkinek, aki új, eredeti ötlettel áll elő, annak érdekében, hogy Semmelweis kortársainak bűnét, a felfedezés, az újdonság meg nem értését ne követhessük el ismét. Az előttünk álló nagy előd hite, szorgalma, a konvenciókat leküzdeni képes akarata példaként áll előttünk: legyünk hozzá méltók!

Kérem, engedjék meg, hogy beszédemet Albert Schweitzer gondolataival zárjam:

Minden szellemi és intellektuális dolog fölött, a filozófia és a teológia fölött áll az ember segítőkészsége a másik ember iránt, és az a feladat, hogy az ember az embernek testvére legyen!

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!